

מכתבים

יאת בנה הבכור במחממה, התכוננה לשיא
את בנה השני, בן 16, לכבוד רפואת. הוא
תלמיד טוב באופן מיוחד. אולם הוא אינו
יכולה לעשות זאת. מיושם שהמקומה לרפוא
אה באוניברסיטה העברית בירושלים מקבילת
רק 15 תלמידים ישראלים בשנה. עדויות
ניתנת לכל הסטודנטים לרפואה מבין העיר
לים. לצברים נאמר, שעליהם לנסוע ללמוד
בחו"ל. כמה הורים במדינה זו יכולים
לאפשר זאת לבניהם?
חיבת לב פעולה מיוחדת בשמח זה, לפני
עבית הכפר לרפואה יתמלא בעולם ובנינו
יצטרפו ללמוד בארץ וזה, שם יושפעו בהם
פעה וזה, ואולי ייבחנו את ארצם.
דורה ברבור, קרית ביאליק

קפוח אחים

לאחרונה הוטל מס עליה על האוכלוסיה
במדינה כדי לזכות שיכונים לעולים מירי
מדינה. נשאלת השאלה, האם הוטל מס דומה
לשתייה עליו נדרשה מצדן אפריקה ומארי
צות ערב בימים הקודמים? האם היתה אז
דאגה שרי הממשלה בה נדרשה כראונה
היום? האם דאגו אז לעולים לשיכונים עם
גני חרשים? האם דאגו להם לעבודה? האם
כבוד הנשיא בכבודו ובעצמו נסע אז לחי
פה לברך את העולים החדשים מארצות
ערב? לא, לא ולא. אז כמעט לא ראה להם
הממשלה במאומה. לא בהטלת מסים חדשים
ולא בעבודה. העולים מארצות ערב וציון
אפריקה יעברו שנים באלימים בקור וברוח
ובשפלות. עד כה נמצאים אלפי עולים
מעליה זו. ששה לקרוא להם כבר עולים
חדשים. בפחיתים כמעבור. כשהשטח הולך
טת בקיץ מפונה בקרבת מחלות.
אם יניש ללשכת העבודה נראה גם שרוב
המובטלים הינם יוצאי ערות המזרח, החל
המקדמים וכלם בפועל בעלי דרגות וכו'
גם נכונים. נשאלת השאלה: מדוע ישנה
הפרדה והוא במדינתנו? האם ראוי העם
איום ויועץ שהפלות מעין אלו עשויות
להביא לתחלומות אחרים? קפוח מסוג זה כיפי
שהוא מכיל להחמירם קפוח מסוג זה כיפי
אחרון עזרא, שונות התקופה, תל-אביב

"ערבי של פורים"

זאת הפעם הראשונה שאני כותב מכתב
לאיזה עתון שהוא. כי אני בין האחרים
הרחוקים מפוליטיקה והמפלים את חובתם
לממשלה כפלי להתעניין מי מהמפלגות שול
טת. אף פעם לא הייתי בין הקומוניסטים,
ולא רציתי לשמוע את התמסלה שלהם. אבל
אני כותב את המכתב הזה כשבני בא
והוא לי עתון ערבי, "מעריב", ובני כותב
סיפור נורא על היהודים והערבים. אחרי
קראתי את הסיפור, התחלתי לחשוב שאני
יותר סיכויי בפעם יהיו חיים של שלום
בינינו, היהודים והערבים.
בעתון היה כתוב הכיפור הזה: "יה
שהתחשף לחייל וזהו ילד אחר, מושש
לערבי, אמר לאאא שלי. "הנה ערבי ואני
אחריו אותו גם האקדח שלי." אמרה לי
אמור, "למה זה רק ערבי של פורים?" השב
לה הילד, "אל תחשבי, גם האקדח שלי
אקדח של פורים".
אני כותב אותך המדינה, שלא ברר מספר
עם התחלת המלחמה, ושהשטח על הכרית
שלו והשכנים לא להגדר אחרי התעלולים
ברחוב, כי יקומו דורות חדשים והילדים
שלנו יוכלו להיות עם הילדים של היהודים
כמו עם אחר, לא יוכלו להאמין שברבים
כאלו ומצא להם מקום בעתון ערבי, כי אני
שאינני ערבי של פורים. ושוילרי כי הם
אינם ערבים של פורים, מרש אחרי קרי
את דבר כזה כאלו אנתון לא רק אחרים
חסרי זכויות, אלא בני אדם מדינה נמוכה,
שבשכילים אין חוק ויותר לעשות, דבר וזכי
חוב הכי.

ה.מ.א, נצרת

רבידות

ביקורתכם על כפרו של דוד שחר, "יר
הרש והחזק" (העולם הזה 1122) היא חי
כחה נוספת לחסר האובייקטיביות שלכם. לא
קראתי את הכפר, אולם מקרעם מאשים את
הכפר בזה שהוא מעדיף למסס מקומ
לספר, מוספס רבילות, דומני שבאותו
תכונת עצמו אפשר להגדיר את סיבה של
סופרת ישראלית אחרת שפירסמה לאחרונה
כפר, גם על ההפחיתות, ושפטנו דואר
התלכחם מאור, מה הסיבה לכך? האם
מיושם שאינו של דוד שחר לא היה אף
עם המכיל?

דוד גלר, תל-אביב

קריאה מוסממת

בשחון ואושר הם פרות המסרה — במי
הנזע, הרת והאומה אשר לתוכה נולדתי.
אנו הנרים כאורחים חופשיים באומות חזק
שיות. ברה נפלה בחלקנו... (אולם) בינע
זו נמצעים פליטים, הנמלטים על נפשם, ער
די מוקשים בשדות המלטים לאורר הנבולות
— מוקשים שהונחו כעתות שלום.
ערות להיות נוצרות ויהודיות באפריקה
ואוניברסיטה ביצעו שירות מזוהר, באמצע
ארנוניסטר העולמיים שלהן. "נימית" א
אסלאם, הוא ארגון המכיל בעולם ה
לאם. אנו ארגון הומאניטארי וחינוכי.
היסטורי ובלתי-ערותי, הפעיל במיוחד
ריקה, במורה המוסלמי, ולאורר דרכי
של הפליטים הנמלטים מסוהאיראן
מוניסטי ומאסיה המרכזית הסובי
... אנו זקוקים לעזרה. אנו זקוקים
אנו זקוקים לבגדים ולנעליים, במיוחד
דים. אנו זקוקים למוון ולרפואות, ולאי
ריום חותכים לנכים. העזרה תציל לא רק
נפוח הפיסימפשי, אלא גם נשמות חפות
מפגע.

ג'מיעת אל-אסלאם, וינה

כתובת: ג'מיעת אל-אסלאם:

Jamiat Al-Islam, Wiedner
Hauptstrasse 85/6, Wien,
Österreich.

תנו לה רובים

הייתי מודה לכם לו שאלתם את הקוראים
שלכם, אם מישו מהם יכול לשלוח לי את
מילות שיר המלחמה הישן והיפה, "אל תתנו
לכם רובים".

הנה קי, טבריה, ת.ד. 131

הזכרים בסיטונות

סידרת רשימותיו של שלום כהן, הייתה
פועל דחק" (העולם הזה 1122-1123) היתה
אחת הסידרות המאלפות שהופיעו בעתונכם.
היא היפנתה את הורקור לסוג מסויים של
אזרחי ישראל, עליהם אין נוהגים לקרוא
בעתונים. לדעתי, הרי שלשתי הרשימות
הראשונות היה לא רק ערך חברתי-יצבורי,
אלא כמעט ספרותי.

י. ביטון, ירושלים

קראתי את סיכום רשימותיו של שלום
כהן על עבודת הדחק ואם כי בדרך כלל
הנני מסכים עם מסקנותיו, הרי מהרשימה
מחקלל הרושם הבלתי-יזקק שעבודת הדחק
היא המצאה ישראלית. עבודת הדחק לא
הומצאה בישראל מיושם ש.א.ד. נודדו ובר
בורוכו לא הפכיו שנחק את העולים לכדי
לה נחמכת. זה אותו כוג של עבודה שנק
רא באירופה בשם עבודת צבורית, ושכאר
צות מערב-אירופה הוא מושג נרף לבטלות
ומיון בעבודה. אלא בארצות אלה ניה
נות עבודות מסוג זה לכל מחוסר עבודה,
במו אלנו, אלא לאשים בעלי בושך מונבל,
שכיו כה וכה היו צריכים לקבל תמיכה
ממשלתית לקיומם.

יעקב כ"ץ, ראשון לציון

הרשימה, "הבלוף הנרף" (העולם הזה
1122) מציגת בהתמסותיות בזה שהיא
מגלה כניכור שעבודת הדחק אינם אלא
בלוף, בו מבטלת הממשלה את מחסורי
העבודה וסוחטת מהם עבודה תמורת תש
לוסירעב, ובו כלפפים עובדי-הדחק את ה
ממשלה, לוקחים כסף תמורת שינה בכל
אילות. כלום רק בשטח זה נילותם את
הבלוף הנרף? כל מערכת חיי-העבודה שלנו
מורכבת מבלפים בסיטונות, בהם מרמים
בעלי התעשייה את הועלים, והפועלים את
בעלי התעשייה, המדינה את עובדיה ועובדי
המדינה את האזרחים הנוקשים לשיירותיהם,
ושמכססם הם חיים. ננע העצלות וההתכס
לות, אינו רק סימסמס של עבודות-דחק,
אלא סימסמס כללי של מערכת העבודה
במדינה, הנובע מתוך בטחונם של כל הצד
דים שיש מי שדואג להם, ואין חשש לרעב
או לנישול כתוצאה מכחלה.

חיים שריב, תל-אביב

טוב מאוד! מצוינו מופלא! כוונתי
לכתבה בענין עבודות הדחק בליוון האה
רו. מצוינו, מצוינו, בכל הכיוונים.

י. ברלב, תל-אביב

תעודת חוסר-הגנה

התנהגות השוטרים נגד מר נויס במסע
העלאידי (העולם הזה 1122) לעורר
מחשבה נונה כלב כל אורח חייב ללבו
אחרות מסוימת להתנהגות שוטרינו. נוכחים
בירושלים בכמה וכמה הפגנות של החוגים
הדתיים הקיצוניים ואוכל, לספר כעדי-ראיה
שהתנהגותם של השוטרים לא הוסיפה כבוד
למסעיהם. האמת נשים, דחיות זקנים וספ,
נדרות אסורים על הכביש חור כדי סחיבה
בזקניהם ופואותיהם, מעוררת סלידה כלב
משקפים מן הצד. אם מר נויס סירב לה
שטע להוראות השוטרים, הרי על השוטר
היתה מוטלת חובה לעצור ולא להכותו עד
לאכזר חושים.

בביטורי באנליה, נוכחתי לדעת שכל אי
רח הרוצה להשקט כשומר, חייב להיות גם
כח תעורר-הגנה נוסף לשאר דברים שעליו
להיות מוכשר בהם. מבטבי זה לא נכתב
מתוך שנהא כלפי המשטרה, אלא מתוך רצון
רב לראות את שוטרינו כמו שכולנו רוצים
שיראו.

י. אברמסוביץ, שיכון ה, ירושלים

אייל באים הייתם להפגנות שלנו נגד
חילול השבת ונגד פחית הכריכה בירי
שלים עיניהם. הייתם מוצאים לכם הרבה
והרבה הורמונות לעצם מנסות קדיסמיות
בהתנהגותם האיומה והברברות של השוטר
רים.

י. ח. ב, נטורי קרתא, ירושלים

עבודה רזה

אני רוצה להכב את תשומת הלב לבעיה
השובה מאור הנוגעת לצברים הצעירים של
נו. לאחרונה ביקרתם ברה שלנו, אם זה
נמצאת במעב מיושם מאור, בודדה, אחרי
שייכחה את בעלה בנסיבות טרגיות מאור

י. אברמסוביץ, שיכון ה, ירושלים

אני רוצה להכב את תשומת הלב לבעיה

השובה מאור הנוגעת לצברים הצעירים של

נו. לאחרונה ביקרתם ברה שלנו, אם זה

נמצאת במעב מיושם מאור, בודדה, אחרי

שייכחה את בעלה בנסיבות טרגיות מאור

י. אברמסוביץ, שיכון ה, ירושלים

אני רוצה להכב את תשומת הלב לבעיה

השובה מאור הנוגעת לצברים הצעירים של

נו. לאחרונה ביקרתם ברה שלנו, אם זה

נמצאת במעב מיושם מאור, בודדה, אחרי

שייכחה את בעלה בנסיבות טרגיות מאור

י. אברמסוביץ, שיכון ה, ירושלים

אני רוצה להכב את תשומת הלב לבעיה

השובה מאור הנוגעת לצברים הצעירים של

נו. לאחרונה ביקרתם ברה שלנו, אם זה

נמצאת במעב מיושם מאור, בודדה, אחרי

שייכחה את בעלה בנסיבות טרגיות מאור

י. אברמסוביץ, שיכון ה, ירושלים

אני רוצה להכב את תשומת הלב לבעיה

השובה מאור הנוגעת לצברים הצעירים של

נו. לאחרונה ביקרתם ברה שלנו, אם זה

נמצאת במעב מיושם מאור, בודדה, אחרי

שייכחה את בעלה בנסיבות טרגיות מאור

הקורר הראשי:

אורי אבנרי

ראש המערכת:

שלום כהן

עורך משנה:

רוב איתו

עורך כיתוב:

סילבי קשת

כתב בכיר:

זלי תבור

חברי המערכת:

בנשא ברדיין, שיש גלור, ילי גלור,

דויר הורוביץ, רותי ורד, אברהם הוסון,

יוסף אברהם, אביבה ססו, עסוס קינ,

שלום כהן.

העתון הנקרא ביותר במדינה

לפני שבועיים שיחה בה ניבא שמצריים הר
שיט יד לכוחות הלוחמים נגד האימפריאליזם
בתוך ישראל עצמה.

אמנם, אין ליחס חשיבות אקטואלית רבה
להודעה מסוג זה, כי שיתוף-פעולה עתיד
בין כוחות-השלום בישראל ובארצות-ערב
יחכן רק על-סמך מצע שמי ברור שיבטיח
את חרותן, בטחונן וקיימתן של כל ארצות
המזרח. אולם מבחינה מכרעת אחת יש
חשיבות עקרונית גם להודעה זו: היא כיר
ללת הכרה דהיפקטו במדינת-ישראל.

★ ★ ★

כאשר ממשלה ערבית — שאין לה גבול
משותף עם ישראל — מקימה מחלקה מיו
חדת לעניני ארץ-ישראל, מעורר הדבר למח
שבה גם בכיתן ההפוך.

מזה כמה שנים מעלה העולם הזה באופן
עקבי את הדישה שיתמנה בממשלת ישראל
שר מיוחד לעניני המרחב. ערב מיבצע-סיני
פרטנו הצעה זו וקבענו כמה הנחיות
למשרד-המרחב הדרוש, הן מבחינת הכגל
האנושי, הן מבחינת ההקצרים והן מבחינת
דרכי-הפעולה. אמרנו שמשרד זה צריך
להיות החשוב ביותר בין משרדי-הממשלה,
מלבד משרד-הבטחון.

עד היום לא בוצעה הצעה הגיונית זו.
אך נראה כי הולכת וגוברת בציבור, וגם
בחוגים הרחוקים מאד מרעיון האיחוד השי
מי, להכרה שהצעה זו חיונית. אחרת אין
להסביר מדוע החליטה לפתע מפלגת אחדות
העבודה להפקיע רעיון זה ממחסן העולם
הזה ולהפכו לאחת הנקודות הבולטות במסע
הבחירות הנוכחי שלה. (ואם כי מנהיגי
אחדות-העבודה שכחו לציון גם הפעם, כמו
בפעמים קודמות, מניין שאלו רעיון זה,
תלה איתם ברכתנו. איננו להושים אחרי
זכויות קופיריט).

משהו זו בציבור הישראלי, יש בכך חלק
להעולם הזה — וזה כולל אותך, המקיים
עתון זה ככמה למחשבה עצמאית.

שלום כהן

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785,
ת.ד. 136. טען למברקים: "עולמפרט",
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס טסה שחם בע"מ, ת"א, טל. 31139.
הוצאה: דוד סופל ובניו, תל-אביב.
המערכת איננה אסרית לתוכן המודעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

22

ידעה קטנה שהגיעה השבוע ארצה עשויה
לעניין במיוחד את קוראי העולם הזה. היא
לא פורסמה בשום עתון ישראלי אחר.

לפי ידיעה זו, הגיש שרה-החוק העיראקי
החדש, האשם ביחא, הצעת-חוק הכוללת את
המבנה החדש של משרדו, המתארגן עתה
מחדש בהתאם להנחיות הממשלה המהפכנית.
בין השאר החליט ביחא להקים מחלקה חד'
שה, שתספג אך ורק "בענינים הנוגעים
לפלסטין". בהחלטה זו כלל הסתייגות חשוב
בה אחת: המחלקה לא תספג בעניני הפלי
טים ובעניני החרם הערבי נגד ישראל.

במלים אחרות: מחלקה זו בפירוש לא
תספג בשני השטחים היחידים בהם השתתפה
עד כה עיראק במאבק הכל-ערבי נגד ישראל.
הגבלה זו אומרת דרשני, אם המחלקה לא
תעסוק בשני שטחים אלה, במה תעסוק?
מה הפעולה החשובה בעניני ארץ-ישראל? המ'
חיבת את הקמתו של מנגנון פוליטי חדש
לגמרי?

לכל ברדעת, יכולה להיות רק משמעות
אחת לידיעה זו: עיראק מקימה את הכלים
ליוזמה חדשה בעניני ארץ-ישראל, יוזמה
שאינה אנטי-ישראלית, אלא להיפך, חותרת
להסדר מרחבי חדש.

★ ★ ★

מכיון שהגני הישראלי התיחד שדיבר עם
גיחאד מאז קום המדינה, אינו יכול שלא
לראות קשר מסויים בין צעד זה לבין
השיחות שקיימתי עמו לפני חודשים, ערב
התמונתו לתפקידו הנוכחי (אגב, מאז העבר
תי לו, באמצעות ידידים משותפים, ברכה
למינוח זה).

בשיחות אלה, עליהם סיפרתי לך ארוכות,
הבטיח גיחאד ששום ערבי לאיני אינו חולם
על השמדת מדינת-ישראל, וכי התנועה
הלאומית הערבית תהיה מוכנה להסדר כולל
עם ישראל — אם זו תהיה מוכנה להשתלב
במרחב. הוא קרא בעיון את המינשר העברי
ואיחל הצלחה לכוחות הדוגלים ברעיונות
אלה בישראל.

אחרי שיחותינו, הכריז גיחאד (עוד בתפ'
קידו כשגירר) בפומבי, שלדעת העיראקים
יש מקום לישראל באיחוד המרחבי העתידי.
אין כל ספק שהצעתו הארגונית החדשה
קשורה קשר אמיץ עם תפיסתו זו —
תפיסה היונקת מזהה מן הידיעה שיש ביש'
ראל כוחות רציניים, וביניהם שבועון זה,
החותרים לעבר יעד זה.

יש עוד פרט הראוי לתשומת-לב במקשור
זה. כפי שסיפרתי לך בשעתו, העליתי בשי'
חתי עם גיחאד ועם ערבים אחרים את
בעית התעמולה הערבית, העשויה לא פעם
לעורר את הרושם כאילו התנועה הלאומית
הערבית מכתנה נגד ישראל בתור שכזאת,
ולא נגד קו זה או אחר של המשר ג'קיים
במדינה.

מאז הל שינוי מסויים בתעמולה זו, לא
חסרות תעמולה הערבית גם כיום התקפות
החריפות על "הציונים". במאבק הנוכחי בין
קאהיר ובגדאד מאשימים שני הצדדים זה
את זה לעתים קרובות בשיתוף-פעולה עם
"הציונות". אולם יש הבדל גדול בין ההת'
נגדות למדינה לבין ההתנגדות לאידאולוגיה
הציונית, שהיא בעיני הערבים בחירותו
של האימפריאליזם המערבי ותורת-התפשטות
אנטי-ערבית.

לא רדיו בגדאד ולא רדיו קאהיר התקופו
בחודשים האחרונים את עצם קיומה של
מדינת ישראל. להפך: רדיו קאהיר שידר